

Загалом, незважаючи на складну ситуацію, туристична галузь України має значний потенціал для подальшого розвитку. Основні перспективи зосереджені на внутрішньому туризмі, екологічних ініціативах та міжнародному партнерстві. Відновлення галузі потребує активної державної підтримки, залучення інвестицій та ефективного маркетингу туристичного потенціалу України. Стратегічний розвиток туризму сприятиме зміцненню економіки, культурної спадщини та міжнародного іміджу України як привабливого туристичного напрямку.

Список використаних джерел

1. Туристична галузь України: сучасний стан і перспективи. <https://tourismukraine.com.ua> (<https://tourismukraine.com.ua/>)
2. Відновлення туризму після війни: виклики та можливості. <https://travelbusiness.com.ua> (<https://travelbusiness.com.ua/>)
3. Стратегія розвитку туризму в Україні до 2030 року. <https://mincult.gov.ua> (<https://mincult.gov.ua/>)
4. Цифрові технології в туризмі: тренди 2024. <https://digitourism.com.ua> (<https://digitourism.com.ua/>)

ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ

Бубісь М.С., здобувач вищої освіти

*Науковий керівник: Бірюкова Ю.А., кандидат економічних наук, доцент
Київський національний університет технологій та дизайну*

Готельно-ресторанний бізнес в Україні є важливою складовою економіки, що сприяє розвитку туризму, створенню робочих місць і наповненню державного бюджету. Проте сучасні умови, зокрема повномасштабне вторгнення росії на територію України, а також наслідки попередніх криз, таких як пандемія COVID-19, створюють значні перешкоди для функціонування підприємств цієї сфери. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю вдосконалення організації діяльності таких закладів для забезпечення їхньої стійкості та конкурентоспроможності в умовах воєнного часу й економічної нестабільності. Зростаючі вимоги клієнтів до безпеки, якості послуг і комфорту, а також потреба адаптації до різких змін зовнішнього середовища роблять організацію діяльності ключовим фактором успіху. У цьому контексті важливим є поєднання теоретичних основ управління з практичними заходами, спрямованими на подолання кризових явищ і підтримку стабільної роботи підприємств. Метою роботи є аналіз сучасних підходів до організації діяльності готельно-ресторанного бізнесу та розробка рекомендацій, які дозволять підприємствам ефективно функціонувати в умовах невизначеності.

Організація діяльності підприємства готельно-ресторанного бізнесу є багатограним процесом, який охоплює планування, координацію ресурсів і надання послуг високої якості. Сучасні підходи до управління цією сферою базуються на системному підході, що передбачає раціональний розподіл матеріальних і людських ресурсів, впровадження інноваційних рішень і постійне вдосконалення роботи персоналу [1]. Ефективність діяльності залежить від чіткої структуризації всіх етапів – від закупівлі сировини до обслуговування клієнтів, а також від створення комфортних умов, які відповідають очікуванням гостей [1]. Формування позитивного іміджу закладу досягається завдяки стабільній якості послуг і здатності задовольняти потреби аудиторії, що є основою для залучення постійних клієнтів [1]. У стабільних умовах ці принципи забезпечують успіх, однак у період криз, таких як війна, вони потребують адаптації до нових реалій. Повномасштабне вторгнення спричинило значні зміни в роботі галузі: зменшення туристичного потоку, руйнування інфраструктури внаслідок бойових дій і суттєве зниження доходів [2]. Заклади в регіонах із високою інтенсивністю бойових дій змушені припинити діяльність або переміститися, що створює додаткові логістичні та фінансові труднощі [2].

Незважаючи на ці виклики, підприємства зберігають певний рівень стійкості завдяки зміні підходів до організації роботи. Переорієнтація на внутрішній туризм і бізнес-клієнтів стала одним із способів часткової компенсації втрат від відсутності іноземних відвідувачів [2]. Зміна потреб клієнтів у воєнний час змушує заклади адаптувати свої послуги, пропонуючи нові продукти, такі як харчування для волонтерів, підтримка переселенців чи організація заходів для місцевих громад, що підвищує їхню соціальну цінність [2]. Організація діяльності в таких умовах передбачає кілька основних напрямів. Стратегічне планування має бути гнучким, із урахуванням непередбачуваних змін у попиті та економічному середовищі, що дозволяє швидко корегувати плани й оптимізувати витрати [2]. Управління персоналом відіграє вирішальну роль, адже якість обслуговування залежить від кваліфікації працівників і їхньої здатності працювати в стресових умовах. Регулярне навчання, створення безпечного робочого середовища та мотивація є важливими для підтримки ефективності персоналу [1]. Маркетингова діяльність спрямована на залучення місцевих клієнтів через доступні канали, такі як соціальні мережі, а також на демонстрацію соціальної відповідальності для зміцнення довіри та репутації [2].

Безпека стала критично важливим аспектом у воєнний час, що вимагає від закладів додаткових ресурсів і заходів. Впровадження систем захисту для гостей і працівників, таких як охорона, обладнання для безпеки чи тренінги з реагування на надзвичайні ситуації, є необхідним для відновлення довіри клієнтів і забезпечення їхнього комфорту [2]. Контроль якості залишається основою організації діяльності, адже

підтримка високих стандартів обслуговування дозволяє підприємствам зберігати конкурентні позиції навіть у складний період [1]. Проблеми, з якими стикається галузь, включають прямі наслідки війни – руйнування будівель, перебої з постачанням продуктів і логістичні обмеження, а також ширші економічні фактори – інфляцію, зниження купівельної спроможності населення та дефіцит інвестицій [2]. Ці обставини ускладнюють впровадження інновацій і підтримку стабільного фінансового стану, що змушує менеджмент шукати альтернативні рішення для виживання.

Перспективи розвитку готельно-ресторанного бізнесу пов'язані з адаптацією до поточних умов і підготовкою до майбутнього відновлення. Розвиток внутрішнього туризму через спеціальні пропозиції для місцевих клієнтів, а також підвищення рівня комфорту й безпеки можуть стати основою для поступового повернення до стабільної роботи [2]. Соціальна відповідальність, як-от допомога Збройним Силам України чи підтримка місцевих громад, відіграє важливу роль у формуванні позитивного іміджу та залученні аудиторії [2]. У довгостроковій перспективі впровадження сучасних підходів до організації діяльності, таких як оптимізація процесів, використання технологій і підвищення кваліфікації персоналу, сприятиме підвищенню ефективності та конкурентоспроможності закладів [1]. Успішна адаптація до кризових умов дозволить підприємствам не лише вистояти, а й підготуватися до відбудови галузі після завершення воєнних дій.

Підсумовуючи, організація діяльності підприємства готельно-ресторанного бізнесу в умовах сучасних викликів вимагає інтеграції сучасних підходів до управління з практичними стратегіями адаптації до кризового середовища. Успіх залежить від раціонального розподілу ресурсів, забезпечення безпеки, підтримки якості послуг і гнучкості в реагуванні на зміни. Незважаючи на значні труднощі, такі як економічна нестабільність, втрата туристичного потоку та пошкодження інфраструктури, підприємства можуть зберігати стійкість завдяки переорієнтації на внутрішній ринок і соціально орієнтованим ініціативам. У майбутньому ефективна організація діяльності стане фундаментом для відновлення галузі, дозволяючи не лише подолати кризу, а й забезпечити її розвиток у посткризовий період.

Список використаних джерел

1. Банієва І. О., Величко О. В. Сучасні підходи до організації готельно-ресторанного бізнесу // *Modern Economics*. – 2022. – № 36. – с. 12-17. [https://doi.org/10.31521/modecon.V36\(2022\)-01](https://doi.org/10.31521/modecon.V36(2022)-01)
2. Мітяєва Т. Л., Горішевський П. А. Війна та готельно-ресторанна сфера: виклики та адаптація // *Економіка та суспільство*. – 2024. – № 62. – с. 1-9. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-146>